

Motion till riksdagen 2017/18:3039

av **Christer Nylander m.fl. (L, M, C, KD)**

Grundskolan

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att värna rätten till det fria skolvalet och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa rätten till aktivt skolval i samtliga kommuner i Sverige och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna till vidareutbildning av förskollärare så att de kan bli behöriga att undervisa i den nya tioåriga grundskolan och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kartlägga de hinder som begränsar fristående aktörer från att starta och bedriva kompletterande pedagogisk utbildning och tillkännager detta för regeringen.

Värna det fria skolvalet

Alliansen värnar det fria skolvalet och den valfrihet som finns inom det svenska utbildningssystemet. Det fria skolvalet infördes 1992 som en del av friskolereformen av regeringen Bildt och har sedan dess utvecklats till att bli en självklar del av det svenska utbildningssystemet. Vi välkomnar att Skolkommisionen i sitt slutbetänkande (SOU 2017:35), liksom den parlamentariska friskolekommittén, slår fast att valfriheten och friskolorna är här för att stanna.

För oss i Alliansen är det självklart att föräldrar och elever själva ska kunna välja skola. Det viktigaste för oss är att kvaliteten på undervisningen är hög oavsett om den enskilda skolan drivs av kommunen eller av en privat aktör. Att kunna välja skola bidrar också till att motverka den boendesegregation som finns runt om i landet.

Att begränsa och försvåra det fria skolvalet löser inte de utmaningar och problem som finns i en del skolor. För att komma tillrätta med dåliga resultat och hög frånvaro, inom både grundskolan och gymnasiet, krävs det i stället resurser, tydligt ansvarsutkrävande och mer uppföljning. Fortsatta satsningar på tydliga kunskapskrav, kvalitet i undervisningen, elevhälsan och miljön i alla våra skolor är betydande för att uppnå en likvärdig skola i hela landet.

Alliansen står upp för en skola där klassresan börjar redan i klassrummet och där skolan ska ge alla elever samma förutsättningar att lyckas oavsett socioekonomisk bakgrund. Där såväl stöd som stimulans ges utifrån elevens behov. Det innebär att varje skola, oavsett huvudmannaskap, måste hålla en hög kvalitet men också att föräldrar och elever ska få möjlighet att själva aktivt välja en skola som passar just deras enskilda behov – även utanför det egna bostadsområdet.

Inför ett aktivt skolval

Elever som inte väljer skola själva blir placerade i en skola i enlighet med närhetsprincipen. Det innebär att de som inte känner till det fria skolvalet inte ges möjlighet att själva få välja. Vi värnar det fria skolvalet och möjligheten att välja mellan olika skolor. Valfriheten är en rättighet som alla elever ska garanteras. För att säkerställa att alla elever ges möjlighet att använda denna rättighet vill vi att ett aktivt skolval införs i Sveriges samtliga kommuner, något som även Skolkommisionen förespråkar. För att det aktiva skolvalet ska bli möjligt att göra för alla bör informationsinsatserna öka och jämförelser mellan skolorna bli tydliga.

Tioårig grundskola och fortbildning av förskolans pedagoger

En tidigare skolstart skulle medföra att skolan får möjlighet att fånga upp barnens behov tidigare än vad som görs i dag och att barnen skulle få bättre förutsättningar att nå målen för skolan. Skolstarten bör därför ske vid sex års ålder, i stället för som i dag vid sju års ålder. Därmed förlängs skolplikten till tio år, och förskoleklassen blir den nya årskurs 1 i en tioårig grundskola. Förskoleklassen upphör att vara en egen skolform och det nuvarande lågstadiet (årskurs 1–3) kompletteras med en årskurs och kommer då att omfatta årskurs 1–4 i den tioåriga grundskolan. Vidare kommer mellanstadiet att omfatta årskurs 5–7 och högstadiet årskurs 8–10. De kunskapskrav som finns för lågstadiet i dag ska vara oförändrade. Med en allmän skolstart vid sex års ålder kommer utbildningsperspektivet att tydliggöras, men samtidigt ska lärandet utgå från en pedagogik som är anpassad till elevernas ålder. Alliansen har genom ett tillkännagivande till regeringen uttryckt riksdagens vilja gällande införandet av en tioårig grundskola.

Det är viktigt att tillvarata kompetensen hos de pedagoger som arbetar i förskolan. Det bör utredas hur förskollärare och andra pedagoger som idag arbetar i förskoleklassen ska ges möjlighet att fortbildas så att de blir behöriga att undervisa i den nya tioåriga grundskolans lågstadium.

Fler lärare

Skickliga lärare är den enskilt viktigaste resursen för att elever ska få en bra utbildning. Internationell forskning visar att tiden mellan skickliga lärare och elever är avgörande

för att höja kunskapsresultaten. Tyvärr utbildas alldeles för få lärare för att täcka nutida och framtida behov. Därför behövs fler vägar in i läraryrket.

Kompletterande pedagogisk utbildning (KPU) innebär att akademiker med ämneskunskaper får möjlighet att just komplettera sin utbildning med en pedagogisk sådan för att därmed kunna arbeta som behöriga lärare. KPU behöver utvecklas för att möjliggöra för fler människor, mitt i livet med en akademisk utbildning i ryggen, att välja läraryrket.

I dag finns en stor mängd lärarutbildningar spridda över Sverige. Såväl statliga som fristående huvudmän levererar lärarutbildningar från norr till söder. Flertalet av dessa aktörer erbjuder i olika utsträckning även kompletterande pedagogisk utbildning. Samtidigt så finns det utrymme för en utbyggd KPU i Sverige. Med fler attraktiva kompletterande pedagogiska utbildningar skulle fler yrkesverksamma med kompetens inom områden där det i dag råder läraryrkesbrist kunna rekryteras till läraryrket.

Möjligheten för fristående aktörer att driva KPU är dock begränsad. Kraven är, och ska förbli, höga när det gäller tillstånden att driva lärarutbildning. I dag är det dock onödigt svårt att få tillstånd att driva KPU om institutionen inte samtidigt har en lärarutbildning, något som kraftigt hämmar möjligheten för fler aktörer att växa fram. Vi vill därför uppmana regeringen att skyndsamt kartlägga de hinder som begränsar fristående aktörer från att starta och bedriva KPU.

Christer Nylander (L)

Camilla Waltersson Grönvall (M)

Ulrika Carlsson i Skövde (C)

Annika Eclund (KD)